

სერტიფიკაციის სქემა

სერტიფიკაციის სქემა განსაზღვრულია სენბის სერტიფიკაციის სამსახურის ხარისხის სახელმძღვანელოში, რომელიც დამტკიცებულია „სენბის“ გენერალური დირექტორის 2021 წლის 30 მარტის N13/2021 ბრძანებით

სენბი ატარებს მხოლოდ ერთი კატეგორიის სერტიფიკაციას.

მუხლი 1. სერტიფიკაციის სქემის ელემენტები

1. სერტიფიკაციის სფერო - ელექტროენერგიის ბირჟაზე ვაჭრობა.
2. სამუშაო, რომლის შესრულებისათვის საჭირო კომპეტენცია ფასდება „სენბის“ სერტიფიკაციის სამსახურის მიერ - ელექტროენერგიის ბირჟაზე ვაჭრობა, რაც მოიცავს, ელექტროენერგიის ყიდვა-გაყიდვის შესახებ განაცხადების განთავსებას დღით ადრე და დღიურ ბაზრებზე, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.
3. სერტიფიკაციის პროცესში კანდიდატებისთვის მოთხოვნილი კომპეტენცია - ელექტროენერგიის ბირჟაზე ვაჭრობის მარეგულირებელი ნორმატიული აქტებისა და ელექტროენერგიით ვაჭრობის ეკონომიკური საფუძვლების ცოდნა, აგრეთვე, საქართველოს ელექტროენერგიის ბირჟის სავაჭრო პლატფორმასთან მუშაობის უნარი.

მუხლი 2. პირველადი სერტიფიკაციის პროცესის მოთხოვნები

1. პირველადი სერტიფიკაციის კრიტერიუმები (მოთხოვნები) „სენბის“ სერტიფიკაციის სამსახურის მიერ ორგანიზებული „სავაჭრო წარმომადგენლის გამოცდის“ - 40 კითხვისგან შემდგარი ტესტის წარმატებით ჩაბარება, ე.ი, ტესტის შემადგენელი კითხვების სულ მცირე 70%-ზე სწორი პასუხის გაცემა.
2. შეფასების მეთოდები - კანდიდატის მიერ სწორად გაცემულ თითოეულ კითხვას ენიჭება ერთი ქულა. საგამოცდო პროცედურა და შეფასების მეთოდები აღწერილია ამ დოკუმენტის მე-8 მუხლში.

მუხლი 3. რესერტიფიკაცია

1. რესერტიფიკაციის საჭიროების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს „სენბის“ სერტიფიკაციის სამსახური. „სენბი“ ვალდებულია რესერტიფიკაციის პროცესის დაწყების შესახებ დაუყოვნებლივ შეატყობინოს ყველა სერტიფიცირებულ პირს, ასევე რესერტიფიკაციის პროცესის დაწყების შესახებ ინფორმაცია განათავსოს „სენბის“ ვებ-გვერდზე.
2. რესერტიფიკაციის პროცესი მოიცავს „სენბის“ სერტიფიკაციის სამსახურის მიერ ორგანიზებული რესერტიფიკაციის გამოცდის წარმატებით ჩაბარებას. რესერტიფიკაციის გამოცდა წარმატებით ჩაბარებულად ჩაითვლება თუ გამოცდაზე მონაწილე პირმა საგამოცდო კითხვების სულ მცირე 70%-ზე გასცა სწორი პასუხი.
3. რესერტიფიკაციის გამოცდის წარმატებით ჩაბარების შეთხვევაში სავაჭრო წარმომადგენლის სერტიფიკაციის მოქმედება გაგრძელდება ჩაითვლება, ხოლო თუ

პირს შეჩერებული აქვს სერტიფიკაციის მოქმედება ამ დოკუმენტის 22-ე მუხლის შესაბამისად, სერტიფიკაციის ვადა გაგრძელებულად ჩაითვლება სერტიფიკაციის შეჩერების ვადის გასვლის შემდგომ.

4. თუ კანდიდატი ვერ შეძლებს რესერტიფიკაციის გამოცდის წარმატებით ჩაბარებას, სერტიფიკაციის ხარისხის სახელმძღვანელოს 33-ე მუხლის მეხუთე პუნქტით განსაზღვრული პროცედურის გათვალისწინებით, მისი სერტიფიკაცია გაუქმდება :
  - ა) მომდევნო რესერტიფიკაციის გამოცდის შედეგების გაცნობის შემდეგ დღეს;
  - ბ) თუ კანდიდატი არ არის რეგისტრირებული მეორე გამოცდაზე - მომდევნო „რესერტიფიკაციის გამოცდაში“ მონაწილე პირთა რეგისტრაციის ვადის ამოწურვის შემდეგ დღეს.
5. სერტიფიკაციის გაუქმების შესახებ გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს 1 კვირის ვადაში.

მუხლი 4. სერტიფიკაციის შეჩერება

1. „სენბის“ სერტიფიკაციის სამსახური უფლებამოსილია 3 თვის ვადით შეაჩეროს სავაჭრო წარმომადგენლის სერტიფიკაციის მოქმედება თუ ბირჟაზე ვაჭრობისას ის არსებითად დაარღვევს საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებს, რომელიც გამოიწვევს ბირჟაზე იმ საწარმოს მონაწილეობის შეჩერებას/შეწყვეტას, ან შესაბამისი სანქციის დაკისრებას, რომელსაც წარმოადგენს ეს პირი.

მუხლი 5. სერტიფიკაციის გაუქმება

1. „სენბის“ სერტიფიკაციის სამსახური უფლებამოსილია გააუქმოს წარმომადგენლის სერტიფიკაცია თუ:
  - ა) პირს თანმიმდევრული 3 წლის განმავლობაში მეორეჯერ შეუჩერდა სერტიფიკაცია.
  - ბ) რესერტიფიკაციის საჭიროების შემთხვევაში, პირმა ვერ უზრუნველყო სერტიფიკატის მოქმედების გაგრძელება.
  - გ) სავაჭრო წარმომადგენლად მუშაობაში პირს ჰქონდა 2 წელზე ხანგრძლივი წყვეტა.
2. წარმომადგენელს, რომელსაც გაუქმდა სერტიფიკაცია:
  - ა) ამ მუხლის პირველი პუნქტის ა ქვეპუნქტის საფუძველზე, შეუძლია ხელახლა გაიაროს პირველადი სერტიფიკაცია, გაუქმების გადაწყვეტილების მიღებიდან, სულმცირე, ერთი წლის გასვლის შემდეგ.
  - ბ) ამ მუხლის პირველი პუნქტის ბ ან გ ქვეპუნქტების საფუძველზე, შეუძლია ხელახლა გაიაროს პირველადი სერტიფიკაცია, გაუქმების გადაწყვეტილების მიღების დღიდან.

მუხლი 6. სერტიფიკაციის სქემის განახლება

„სენბის“ სერტიფიკაციის სამსახური ადასტურებს, რომ სერტიფიკაციის სქემის განვითარებისა და განახლების პროცესში:

1. უზრუნველყოფილია ბირჟაზე ვაჭრობაში სერტიფიკაციით დაინტერესებული პირების, ასევე, დარგის ექსპერტების მონაწილეობა, მათთვის სერტიფიკაციის შესახებ ინფორმაციის მიწოდებით, მოსაზრებების წარმოდგენისა და განხილვის შესაძლებლობის მიცემით, შესაბამისი შენიშვნების ასახვით;
2. გამოყენებულია შესაბამისი სტრუქტურა, რომელიც სამართლიანად წარმოადგენს ყველა დაინტერესებული მხარის ინტერესს, რომელიმესთვის უპირატესობის მინიჭების გარეშე;
3. იდენტიფიცირებულია შეფასების მეთოდები და ისინი შეესაბამება მოთხოვნილ კომპეტენციას.
4. გამომცდელების, სქემის შემდგენისა და ხარისხის მენეჯერის მხრიდან მუდმივად ანალოზდება სავაჭრო წარმომადგენლების მიერ შესასრულებელი სამუშაო, რათა შესაძლებელი იყოს:
  - ა) იმ ამოცანების იდენტიფიცირება, რომელთა შესრულებაც გულისხმობს წარმატებულ მუშაობას;
  - ბ) თითოეული ამოცანის შესასრულებლად საჭირო კომპეტენციის იდენტიფიცირება და შესაბამისი ტესტების მომზადება;
  - გ) შეფასების მექანიზმებისა და გამოცდის შინაარსის დადასტურება;
  - დ) სერტიფიკაციის სქემის მუდმივი გაუმჯობესება;
  - ე) რესერტიფიკაციის მოთხოვნებისა და ინტერვალის იდენტიფიცირება.
5. საგამოცდო ტესტებზე მუშაობისას, გამომცდელმა უნდა უზრუნველყოს, რომ მის მიერ შედგენილი თითოეული კითხვა:
  - ა) შეესაბამება სავაჭრო წარმომადგენლისთვის მოთხოვნილ კომპეტენციას;
  - ბ) შინაარსობრივად განსხვავდება მის მიერ შედგენილი დანარჩენი კითხვებისგან;
  - გ) შეეხება მხოლოდ ისეთ თემას, რომელიც მოცემულია “სენბის” მიერ გამოქვეყნებულ მასალებში.
6. სერტიფიკაციის სქემას სისტემატურად, სულ მცირე წელიწადში ერთხელ გადახედავს ხარისხის მენეჯერი და ახდენს გადახედვის შედეგების დოკუმენტირებას, ხოლო სქემის განახლების საჭიროებისას, შესაბამის მითითებებს აძლევს სქემის შემდგენს.
7. სქემის განახლების პროცესში დაცული უნდა იყოს სქემის შედგენისთვის ამ სახელმძღვანელოთი განსაზღვრული მოთხოვნები.

მუხლი 7. საგამოცდო პროცედურა

„სენბის“ სერტიფიკაციის სამსახურის მიერ ორგანიზებულია საგამოცდო პროცედურა, შემდეგი სახით:

1. სრულყოფილად შევსებული სარეგისტრაციო ფორმის “სენბისთვის” გაგზავნის შემდეგ, კანდიდატს ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით ეგზავნება გამოცდის ინსტრუქცია და ზუსტი დრო;
2. ელექტრონული ფოსტის, გამოცდის ინსტრუქციის ან „სენბის“ ვებგვერდზე გამოქვეყნებული ინფორმაციის საშუალებით, გამოსაცდელ კანდიდატს შესაძლებლობა

ექნება წინასწარ მიიღოს ინფორმაცია განათებასთან, კანდიდატის სხვა გარშემო მყოფ პირებისგან განცალკევებასთან, ხმაურთან და გამოცდაზე მოქმედ სხვა ფაქტორებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია;

3. საგამოცდო დროის - 2 საათის - განმავლობაში, კანდიდატს ექნება წვდომა 40 კითხვისგან შემდგარ ტესტთან, ელექტრონულად ან საგამოცდო ცენტრში;
4. გამოცდის საგამოცდო ცენტრში ჩატარებისას, კანდიდატისთვის წინასწარ, სულ მცირე, 2 დღით ადრე იქნება ცნობილი საგამოცდო ცენტრის ზუსტი მისამართი, ხოლო ელექტრონული გამოცდის შემთხვევაში, კანდიდატისთვის ცნობილი უნდა იყოს იმ პლატფორმის შესახებ, რომლის მეშვეობითაც ხდება გამოცდის ორგანიზება. კანდიდატი ვალდებულია, უზრუნველყოს პლატფორმასთან წვდომისათვის საჭირო ღონისძიებების გატარება (მათ შორის, პროგრამის დაყენება მის პერსონალურ კომპიუტერზე, მიკროფონის, ვიდეოთვალისა და დინამიკების სწორი მიერთება და ა.შ.);
5. ტესტი მოიცავს “სენზის” სერტიფიკაციის სამსახურის სერტიფიკაციის სფეროსთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ და იურიდიულ თემატიკას, აგრეთვე, პლატფორმაზე მუშაობასთან დაკავშირებულ საკითხებს;
6. კანდიდატის მიერ ჩაბარებული გამოცდა ფასდება „სენზის“ სერტიფიკაციის სამსახურის მიერ, კომპიუტერულად ან მექანიკურად;
7. გამოცდის შედეგების სტატისტიკური მონაცემების შეგროვებისა და ანალიზის გზით, სერტიფიკაციის სამსახურმა პერიოდულად უნდა შეამოწმოს გამოცდის ობიექტურობა, სანდოობა და გამომასწოროს საგამოცდო პროცესში გამოვლენილი ნაკლოვანებები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

მუხლი 8. შეფასების მეთოდები და მექანიზმები

„სენზის“ სერტიფიკაციის სამსახურის მიერ დანერგილი სერტიფიკაციის სქემის შეფასების მეთოდებისა და მექანიზმების გამჭვირვალობის, ობიექტურობისა და ეფექტიანობის უზრუნველსაყოფად:

1. გამოცდის ფორმატის შესაბამისად, კანდიდატის ნაშრომი შემოწმდება კომპიუტერულად ან მექანიკურად;
2. საგამოცდო საკითხების თემატურად გადანაწილების საშუალებით, თითოეული გამოცდისთვის სატესტო კითხვების შედგენაზე პასუხისმგებელი იქნება სულ მცირე ორი გამომცდელი;
3. საგამოცდო ტესტების შედგენის პროცესისას, თითოეული გამომცდელი სწორი პასუხს დაასაბუთებს გამოყენებულ ლიტერატურაზე მითითებით;
4. გამომცდელს არ ექნებათ წვდომა სხვა გამომცდელის მიერ შედგენილ კითხვებთან;
5. გამოცდის შეფასების პროცესში ჩართული იქნება იგივე გამომცდელთა ჯგუფი, რომელიც შესაბამის დასაბუთებებზე დაყრდნობით უზრუნველყოფს შეფასების პროცესის ობიექტურობას, სერტიფიკაციის გადამწყვეტილებებზე მიმღებ პირს - სერტიფიკაციის სამსახურის ხელმძღვანელს;
6. ტესტისთვის თითოეული გამომცდელის მიერ შედგენილი კითხვარიდან შერჩეული კითხვათა რაოდენობა არსებითად არ განსხვავდება ერთმანეთისგან;

7. სპეციალური საჭიროების არსებობის შემთხვევაში, გამოსაცდელ კანდიდატს სარეგისტრაციო ფორმის საშუალებით შეუძლება გვაცნობოს მსგავსი საჭიროების არსებობის შესახებ. სერტიფიკაციის სამსახური გაატარებს ყველა აუცილებელ ზომას, სპეციალური საჭიროების მქონე კანდიდატისთვის საგამოცდო პროცესის სრულფასოვნად ჩატარებისთვის.

მუხლი 9. სქემის დამატებითი დებულებები

1. „სენზის“ ვებგვერდზე ხელმისაწვდომია იმ მასალების (საგამოცდო მასალები) ამომწურავი სია, რომლებსაც შეეხება საგამოცდო ტესტები.
2. გამოცდის ჩაბარება შესაძლებელია ქართულ და ინგლისურ ენებზე.